

Vlaams
Parlement

ingediend op **780** (2020-2021) – Nr. 4
30 juni 2021 (2020-2021)

Amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

op het ontwerp van decreet

tot wijziging van het Bestuursdecreet
van 7 december 2018

Documenten in het dossier:
780 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Verslag
– Nr. 3: Amendementen

verzendcode: FIN

AMENDEMENT Nr. 3

**voorgesteld door Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy,
Willem-Frederik Schiltz en Björn Rzoska
na indiening van het verslag**

Artikel 8

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Door het schrappen van het registreren van de aanvragen tot inzage in overheidsdocumenten, wordt het moeilijker om te controleren hoeveel aanvragen er zijn gedaan, wat ermee gebeurd is en of de termijnen gerespecteerd werden. Het werk van kritische burgers of verenigingen wordt daardoor bemoeilijkt.

Daarom wordt artikel 12 geschrapt en alle wijzigingsbepalingen die ermee samenhangen en die tot doel hebben de datum van registratie als startmoment voor termijnen te vervangen door de datum van ontvangst van de aanvraag.

AMENDEMENT Nr. 4

**voorgesteld door Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy,
Willem-Frederik Schiltz en Björn Rzoska
na indiening van het verslag**

Artikel 9

In de voorgestelde tekst het woord "mededelingen" vervangen door het woord "communicatie".

VERANTWOORDING

Met dit amendement kiezen we voor een duidelijkere uitzonderingsgrond dan die welke in het ontwerp van decreet werd opgenomen.

Deze uitzonderingsgrond betreft 'interne communicatie', naar het voorbeeld van de uitzondering voor 'interne mededelingen' die in het Verdrag van Aarhus wordt gebruikt, maar met een duidelijkere en meer hedendaagse omschrijving.

De term 'interne communicatie' wordt ook in de Oostenrijkse en Italiaanse milieu-openbaarheidswetgeving gebruikt. In de Waalse milieucodex spreekt men eveneens van uitzonderingen voor 'interne communicatie':

- België – Waals Gewest

Codex milieuwetgeving van 17 maart 2005 (artikel 18):

"Elke overheidsinstantie, of het nu een overheidsinstantie is in de zin van deze titel, of een instelling die ressorteert onder een ander bevoegdheidsniveau dan het Waals Gewest, kan een verzoek om milieu-informatie afwijzen in de volgende gevallen:

(...)

e. het verzoek betreft interne communicatie."

– Oostenrijk

Paragraaf 6 van de Oostenrijkse wet inzake milieu-informatie regelt de informatiebeperkingen en de redenen voor het weigeren van informatie, volgens welke het toegestaan is om milieu-informatie achter te houden, op voorwaarde dat:

“e) Het verzoek betreft interne communicatie, rekening houdend met het openbaar belang bij het vrijgeven van deze informatie.”

– Italië

Toegang tot milieu-informatie wordt geweigerd in het geval dat:

“(...) e) het verzoek betreft interne communicatie, waarbij in ieder geval rekening wordt gehouden met het algemeen belang dat wordt beschermd door het recht op toegang.”

Hieronder begrijpen we dat de interne en dagdagelijkse uitwisseling van berichten tussen instanties van de Vlaamse overheid of tussen instanties van lokale overheden (bijvoorbeeld tussen kabinetsmedewerkers onderling, kabinetsmedewerkers en de Vlaamse administratie, en tussen de Vlaamse administratie onderling) van openbaarheid kan worden uitgezonderd. Het betreft een relatieve uitzonderingsgrond.

De formele opdracht van een kabinet of een Vlaamse minister aan de administratie, alsook (uitwisseling per mail van) formele adviezen van de administratie en externe consultants aan een kabinet of de minister vallen wel degelijk onder openbaarheid en kunnen niet uitgezonderd worden. Adviezen van de administratie of van externe consultants aan de kabinetten vallen niet onder de uitzonderingsgrond van politieke besluitvorming, zoals verwoord in de uitzondering in artikel II.35, 5°, en artikel II.36, §1, tweede lid, 9°, betreffende de vertrouwelijkheid van het overheidshandelen in drie specifieke situaties, waaronder de politieke besluitvorming.

Aanpassing van de huidige toelichting in het ontwerp van decreet:

Net als de twee bestaande uitzonderingsgronden in artikel II.33, is de uitzonderingsgrond zowel van toepassing op milieu-informatie als op alle andere bestuursdocumenten en kan ze niet worden inroepen als het openbaar belang dat met de openbaarmaking is gediend, zwaarder doorweegt. De uitzondering is facultatief in tegenstelling tot de uitzonderingen in artikel II.34 tot en met II.36.

De uitzondering is een implementatie in intern recht van de volgende bepalingen:

- artikel 4.1, e), van de richtlijn 2003/4/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2003 inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie en tot intrekking van richtlijn 90/313/EEG van de Raad:

“4.1. De lidstaten kunnen bepalen dat een verzoek om milieu-informatie kan worden geweigerd, indien: (...)

e) het verzoek interne mededelingen betreft, rekening houdend met het openbaar belang dat met bekendmaking wordt gediend.”;

- artikel 4.3, c), van het Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden:

“4.3. Een verzoek om milieu-informatie kan worden geweigerd indien: (...)

c) het verzoek nog onvoltooid materiaal of interne mededelingen van overheidsinstanties betreft, wanneer in een dergelijke uitzondering is voorzien in het nationale recht of bestendig gebruik, met inachtneming van het openbare belang dat met bekendmaking wordt gediend.”.

De doelstelling van deze uitzondering is om de overheidsinstanties het recht te bieden hun interne raadplegingen en beraadslagingen te beschermen als dat noodzakelijk is om hun taken uit te voeren, met andere woorden als de openbaarmaking van het document het besluitvormingsproces ernstig zou ondermijnen, tenzij een hoger openbaar belang openbaarmaking gebiedt.

Deze uitzondering vult de uitzonderingsgronden in artikel II. 34, 3°, en II.36, §1, tweede lid, 2°, (geheim van de beraadslagingen) en in artikel II. 35, 5°, en II.36, §1, tweede lid, 9°, (vertrouwelijkheid van overheidshandelen) aan:

- de uitzondering van artikel II.34, 3°, en artikel II.36, §1, tweede lid, 2°, beschermt alleen de beraadslaging binnen collegiale organen en op voorwaarde dat die beraadslaging, krachtens de wet, de statuten of het huishoudelijk reglement, een geheim karakter had;
- de uitzondering in artikel II.35, 5°, en artikel II.36, §1, tweede lid, 9°, beschermt de vertrouwelijkheid van het overheidshandelen in 3 specifieke situaties, waaronder de politieke besluitvorming. Politieke besluitvorming moet zo geïnterpreteerd worden dat dit alleen betrekking heeft op de documenten die aan politieke mandatarissen (ministers, gedeputeerden, burgemeesters enzovoort) gericht worden door hun naaste politieke medewerkers. Het vertrouwelijke overleg tussen een politieke mandataris en zijn kabinetsleden wordt hier wel door beschermd, maar niet het overleg binnen een overheidsinstantie (de Vlaamse administratie, de provincie- of gemeenteadministratie enzovoort) of tussen de administratie en de politieke mandatarissen of hun kabinet.

Een effectieve besluitvorming door de overheid veronderstelt dat voorstellen, ideeën of opvattingen over inhoudelijke, procesmatige, organisatorische of politieke aangelegenheden vrij kunnen worden uitgewisseld tussen personeelsleden van de overheid, en dat die uitwisseling ook schriftelijk kan zonder dat die voorstellen, ideeën of opvattingen op verzoek publiek moeten worden gemaakt.

Een te rigide openbaarheidsregeling op dit punt heeft het ongewenste effect dat binnen de overheid niet meer vrijelijk van gedachten gewisseld kan worden over een dossier, beleidsproces, advies of ontwerpregelgeving.

Dat persoonlijke inzichten van ambtenaren of kabinetsleden bij wijze van spreken de volgende dag in de krant kunnen staan of het onderwerp kunnen zijn van een parlementair debat, heeft tot gevolg dat ze zeer terughoudend worden in hun interne schriftelijke communicatie of notulering, waardoor een vlotte besluitvorming gehinderd wordt. Een zekere mate van beleidsintimiteit en vertrouwelijkheid is noodzakelijk om te komen tot een effectieve besluitvorming.

Het gaat hier uitdrukkelijk over interne uitwisseling van berichten, communicatie en mailwisseling tussen kabinetten en administratie, en administratie en kabinetten onderling. Adviezen van de administratie aan kabinetten vallen hier niet onder. Opdrachten van kabinetten aan administratie vallen hier evenmin onder.

Het spreekt daarnaast vanzelf dat documenten die bedoeld zijn om te worden gepubliceerd (op grond van een wettelijke bepaling, zoals nota's of mededelingen aan de Vlaamse Regering op grond van artikel II.9 Bestuursdecreet of zoals adviezen van strategische adviesraden op grond van artikel III.94, §4, Bestuursdecreet, of uit hun aard, zoals notulen van organen die beslissingen nemen die derden binden) niet kunnen worden afgeschermd van openbaarheid.

Het is uiteraard van publiek belang dat administratieve beslissingen, samen met alle gegevens die die beslissing onderbouwen, toegankelijk zijn, maar voor interne documenten die alleen betrekking hebben op de manier waarop de beslissing binnen de overheid tot stand kwam, is openbaarmaking niet noodzakelijk van algemeen belang. In dat geval kan de noodzaak om de vrijheid van gedachten van degenen van wie de betrokken mededeling afkomstig is en de vrije uitwisseling van standpunten te beschermen, zwaarder doorwegen.

■

AMENDEMENT Nr. 5

**voorgesteld door Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy,
Willem-Frederik Schiltz en Björn Rzoska
na indiening van het verslag**

Artikel 12

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 3.

AMENDEMENT Nr. 6

**voorgesteld door Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy,
Willem-Frederik Schiltz en Björn Rzoska
na indiening van het verslag**

Artikel 13

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 3.

AMENDEMENT Nr. 7

**voorgesteld door Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy,
Willem-Frederik Schiltz en Björn Rzoska
na indiening van het verslag**

Artikel 15

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 3.

AMENDEMENT Nr. 8

**voorgesteld door Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy,
Willem-Frederik Schiltz en Björn Rzoska
na indiening van het verslag**

Artikel 17

Dit artikel schrappen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 3.

■